

messi

GUILLEM BALAGUE

MESSI

Guillem Balague

Voorwoord door Alejandro Sabella

Kosmos Uitgevers, Utrecht/Antwerpen

Het pupillennelftal van Grandoli. De kleinste jongen op de tweede rij is Leo. Achter hem staat trainer Salvador Aparicio.

Hier is hij vijf jaar oud (eerste rij, tweede van links). Zijn vader Jorge, de man met de blauwe jas, was zijn trainer tijdens dat seizoen bij Grandoli.

Inhoud

Voorwoord door Alejandro Sabella, bondscoach Argentinië	9
Inleiding – Waar is Leo?	13
Deel een – In Rosario	33
1. Afgeven, Leo! Maar dat deed hij nooit	35
2. Wachten op Leo	72
3. Tot ziens, Leo	116
Deel twee – In Barcelona	133
1. Wordt het Barcelona of blijft het Rosario?	135
2. Op weg	161
3. Hij wordt kampioen	205
4. Frank Rijkaard. Opkomst	250
5. Frank Rijkaard. Neergang	295
6. Leo is geen geboren genie. Dat is niemand	333
7. Afrekenen met Maradona	386
Deel drie – Op het hoogtepunt	435
1. Recordjacht	437
2. Waar is Leo naar op weg?	551
3. Alejandro Sabella – Alle wegen leiden naar het WK in Brazilië	609
4. Thiago: de uiteindelijke 10	620

Dankwoord	627
Dramatis personae	631
Bibliografie	635
Fotoverantwoording	639
Over de auteur	640

Voorwoord

door Alejandro Sabella

Na de Copa América van 2011 werd ik benoemd tot bondscoach van Argentinië. Het nationale team was uitgeschakeld, zonder een wedstrijd te hebben verloren. Ze speelden twee keer gelijk en versloegen Costa Rica in de voorrondes, toen speelden ze gelijk tegen Uruguay in de kwartfinales, waarna ze op strafschoppen verloren. Als een team met spelers van een dergelijke kwaliteit en kracht in zo'n groot toernooi uitkomt, vinden we het allemaal frustrerend als ze niet als kampioen eindigen. Ook al verliezen ze geen enkele wedstrijd.

Het is normaal dat spelers grote verwachtingen hebben aan het begin van een nieuwe periode, met een nieuwe coach. We waren een beetje tot stilstand gekomen nadat het niet gelukt was om verder te komen in de Copa América. Ik had het idee dat er tegenstrijdige emoties heersten – ondanks de teleurstelling waren we voldoende gemotiveerd om met hernieuwd optimisme voorwaarts te gaan.

De eerste keer dat ik Leo sprak, was in Barcelona. Het was in 2011, kort na mijn benoeming. Ik wilde alle spelers ontmoeten die voor Europese clubs uitkwamen. Mijn eerste stop was in Portugal en daarna ging ik naar Barcelona. Ik kende Leo niet persoonlijk, maar ik wilde hem en Javier [Mascherano] spreken. Javier had ik al eerder ontmoet, hij was de aanvoerder. Ik wilde voorstellen dat Leo de aanvoedersband van het nationale team zou dragen. Het belangrijkste doel van mijn reis was mijzelf voor te stellen en de spelers te leren kennen, vooral degenen die ik nog nooit had ontmoet, zoals Leo, maar de kwestie van het aanvoederschap was ook belangrijk voor me. Ik vond dat iedereen moest weten dat Leo de leider was en hij op zijn eigen, natuurlijke manier zou leidinggeven. Hij moest door de andere spelers als zodanig worden erkend.

De ontmoeting vond plaats en vervolgens ging ik naar Italië. Ik liet ze

het onderling bespreken en ze zouden me later hun antwoord geven. Volgens mij was het Javier die mij belde om te zeggen dat Leo inderdaad aanvoerder zou worden.

We ontmoetten elkaar weer in India, waar we een van de eerste wedstrijden als nationaal elftal speelden, een vriendschappelijke wedstrijd tegen Venezuela, en later nog een tegen Nigeria in Bangladesh. Maar als er een wedstrijd symbool stond voor de nieuwe periode, dan was het die tegen Colombia in de kwalificatie voor de WK 2014 in Brazilië. We maakten een moeilijk moment door in Barranquilla, waar de jongens de in de verstikkende hitte gespeelde wedstrijd gelukkig naar hun hand konden zetten. We stonden met 1-0 achter na een doelpunt van Dorlan Pabón, die via Mascherano het doel in ging. Gelukkig maakte Messi de gelijkmaker waarna Agüero tegen het eind 2-1 scoorde.

Ik zeg vaak dat er in het voetbal bepalende wedstrijden zijn, wedstrijden die je het zetje geven dat je net nodig had, en je op weg helpen op het ingeslagen pad. Ik denk dat die wedstrijd misschien het begin was, omdat we daarna een hechte groep begonnen op te bouwen en als een groep hecht is, levert dat resultaat op, spelen ze graag samen en bereiken ze veel meer. Het is de perfecte manier, de enige manier, om je zwakten te overwinnen.

Mij is gevraagd of die wedstrijd wellicht niet alleen bepalend was voor het nationale team, maar ook voor Leo zelf, omdat hij vanaf dat moment anders werd bekeken in Argentinië. Het was zeker het begin van de verandering in dat oordeel, maar er was nog een wedstrijd die daar een grote rol in speelde, namelijk toen we op 29 februari Zwitserland van het veld speelden. Dat was zo'n geweldige prestatie. De dag waarop Leo een hattrick scoorde. Het was de eerste hattrick voor zijn land. Hij had het talloze malen voor Barcelona gedaan, maar dit was zijn eerste in het blauw-wit van Argentinië. Later in datzelfde jaar maakte hij nog eens drie doelpunten tegen Brazilië... Maar ja, die wedstrijd tegen Colombia was, vanuit het gezichtspunt van een voetballer en coach, de oppepper die wij nodig hadden.

Wat ik over Leo kan zeggen is dat hij een erg rustig iemand is. Hij bezit natuurlijk leiderschap, als gevolg van zijn enorme talent, en wat meer is, hij wordt door iedereen als leider geaccepteerd.

Ik geef alle voetballers graag de ruimte, ook Leo. Ze hebben toch al met veel druk te maken, en ik laat ze graag hun eigen gang gaan. Het aanvoerschap brengt een bijzondere verantwoordelijkheid met zich

mee, maar Leo weet dat en heeft dat geaccepteerd. Het helpt hem volwassen te worden en te groeien. En dat is ook goed voor zijn teamgenoten.

Zijn gesprekken met het team en privégesprekken blijven binnenskamers, maar ik kan wel zeggen dat er over het algemeen een betere sfeer in de groep heerst, een gevoel van rust dat verder gaat dan werk. Er hangt een ontspannen en vrolijke stemming. Dat is onmisbaar.

En dat is de combinatie die Messi nodig heeft om te laten zien waar- toe hij in staat is. Leo moet zich op zijn gemak voelen en op de allereerste plaats moet hij vrij zijn. Hij heeft de flexibiliteit nodig om te weten dat hij kan doen wat nodig is op het veld, op elk moment. Ik bespreek alleen het allernoodzakelijkste met hem. Ik wil geen extra druk op hem leggen, omdat de voetballers het belang van de wedstrijden al kennen, en weten wat hun eigen bijdrage aan het nationale team betekent.

Als je over Messi spreekt, dan moet je het hebben over zijn ontwikke- ling, want ze zeggen niet voor niets dat het niet moeilijk is om ergens te komen, maar wel om er te blijven. Vier keer achter elkaar de Ballon d'Or winnen is een teken van grote vooruitgang. Slechts een keer de Ballon d'Or winnen is al een hele prestatie, maar vier keer achter elkaar bewijst hoe ver hij zich als speler heeft ontwikkeld. In de afgelopen jaren is hij volwassen geworden en heeft hij buitengewone vaardigheden ontwikkeld die hem steeds beter maakten als speler. Het is moeilijk om dat niveau vast te houden, laat staan het te verbeteren, maar op de een of andere manier is hem dat gelukt.

Ik weet zeker dat het overnemen van het aanvoederschap van Argenti- nië daar een positieve rol in heeft gespeeld. Het is nodig om het ver- trouwen te winnen van iedereen om je heen om als persoon en als speler te groeien.

Het jaar 2012 was een geweldig jaar voor Leo bij het nationaal team, als gevolg van de rijpheid die hij naarmate hij ouder werd bereikte. Als ze zeggen dat een voetballer zijn piek heeft bereikt, wat moet je dan doen? Hem aan zijn lot overlaten? Het is, wat mij betreft, belangrijk dat de opleiding en de leiding blijven voortbestaan. Geen speler is ooit te goed om constructief advies en leiding te krijgen.

Om zijn enorme bijdrage als speler te illustreren, hoef je alleen maar te kijken naar de openingswedstrijd van het Spaanse voetbalseizoen 2013-2014 tegen Levante, die Barcelona met 7-0 won. Als Leo erin gaat om de bal af te pakken, dan doet hij dat met zoveel overtuiging en vast-

beradenheid dat hij altijd in zijn opzet slaagt, zoals hij in die wedstrijd liet zien. Hij pakte de bal af en het werd de derde goal. Ik heb hem zelfs met zijn hoofd zien scoren met een natuurlijke vanzelfsprekendheid. Hij is gewoon een van die buitengewone spelers die alleen maar beter wordt, hoe moeilijk dat ook is.

Barcelona koos ervoor hem op het middenveld op te stellen, en dat deden wij in het nationaal team ook, gewoon omdat het zo goed voor hem uitpakte. Leo krijgt daar meer balcontact en hoe vaker hij de bal heeft, hoe beter het is voor iedereen. Omdat hij zo volwassen, zelfverzekerd en intelligent is kun je hem niet in de flanken wegstoppen. En met Higuaín en Agüero die ruimte voor hem creëren, en Di María die op de vleugel opereert, kan Leo vanuit deze positie in het midden uitzoeken waarheen hij het spel zal sturen. Het is duidelijk dat Leo met deze spelers sterker is geworden, en vice versa.

Opdat alles goed functioneert, vraag ik alle spelers om net dat beetje extra te doen om de bal terug te winnen, om de mannen achterin te helpen, om zichzelf meer op te offeren. En Leo moet verdedigen, waar hij zich ook in het spel bevindt en binnen de mogelijkheden die hij krijgt. Niemand vraagt hem om wonderen te verrichten, maar het belangrijkste van Leo en de anderen is wat ze met de bal doen. Daar werpt Leo's werk vruchten af.

Normaal gesproken spelen de beste spelers in de wereld in de beste teams, en zij zijn degenen die de langste seizoenen draaien en de meeste wedstrijden spelen. Natuurlijk maakt dit hen bijzonder. Het is van belang dat zij hun piek bereiken tijdens het WK. Sommigen lukt dat, anderen niet. We hebben nu een elftal dat goed speelt, dat stevigheid uitstraalt en overkomt als een team; dat lieten zij zien in de vriendschappelijke wedstrijd tegen Italië op 14 augustus 2013. Een feit is dat elk team waarin Messi speelt zonder hem nooit meer hetzelfde is. We moeten echter proberen van het idee af te komen dat we niet meer kunnen winnen zonder Messi. Dat tast ons moreel aan, terwijl we op die dag, zonder Messi, een uitstekende wedstrijd hebben gespeeld. Er bestaat geen twijfel over dat we ook zonder hem blijven bestaan. Maar hij is wel onvervangbaar. En nee, er is geen tegenspraak in wat ik zeg.

Messi is ons symbool, onze vlaggendrager. Een buitengewone speler die in een buitengewoon team speelt. Misschien wel de beste speler aller tijden.

Inleiding

Waar is Leo?

Die vraag brandde op ieders lippen in Leo's klas op de Juan Mantovani-school. De school stond in het district Las Heras in het zuiden van de Argentijnse stad Rosario, vlak bij zijn huis. Leo was al een week niet op school verschenen en afgezien van de schaarse keren dat hij ziek was, deed hij dat zelden. Zijn tafel stond er verlaten bij en in de pauze, als iemand een bal tevoorschijn haalde, leek het spel nog rommeliger dan het normaal al was. Er is geen voetbalveld bij de Juan Mantovani-school en er zijn altijd te veel kinderen op het krappe speelplein. Het moedigde geen ruim, expansief spel aan en als Leo er niet was al helemaal niet. Hij was al enkele dagen niet gezien.

Het was september, drie maanden voor eind van het schooljaar, dat in Argentinië in december begint. Er stonden examens op het programma en Leo kon er niet bij zijn. Iemand vroeg namens hem of hij zijn examens op een andere dag kon doen of dat hij misschien werk kon mee krijgen voor de tijd dat hij er niet was.

- Nee, sorry.
- Is Leo er vandaag?

Zijn teamgenoten bij Newell's Old Boys (NOB), de club in Rosario waar hij in een van de lagere teams speelde, stelden dezelfde vraag. Hij had een paar trainingen gemist op de Malvinas-trainingacademie en hij was er ook niet in het weekend, toen ze een wedstrijd moesten spelen. 'Hepatitis,' zei iemand van de club. 'Hij heeft hepatitis.' Aha, dat zal het zijn. Eigenlijk wist niemand precies wat het was, maar het klonk heel erg, als iets waardoor je, als je het had, zeker niet kon voetballen. 'Ja, de Maestro heeft hepatitis.' Dat zal het zijn.

De Maestro. Messi was op school ook wel *el Piqui* ('kleintje') genoemd, maar was voor zijn leeftijdgenoten de Maestro (anderen werden 'Clark

Kent', 'de Galiciër', 'de Windhond' of 'de Koreaan' genoemd): niemand had een voor- en achternaam in het Argentijnse voetbal. En zo stonden ze ook op de officiële opstellingslijst. Naam, geboortedatum, lengte en bijnaam: 'de Muis', 'het Asfalt', 'de Korte'...

Waar was Leo gebleven?

Adrián Coria leidde deze gevarieerde groep, Leo's eerste echte trainer, maar hij wist ook niet waar de jongen was. Vreemd om in september te verdwijnen. Meer dan vreemd, het was een probleem: het zou veel moeilijker zijn om te winnen zonder Leo. Iemand belde Quique Domínguez, zijn vorige coach bij Newell's: 'Geen idee, ik weet niet waar hij is.' Maar hij veronderstelde wel dat er iets aan de hand was. Hij was altijd een betrouwbare jongen geweest, maar toen hij een jaar eerder op proef naar River Plate ging had hij ook niets gezegd. Had River hem misschien aangenomen? Iemand zei dat hij hepatitis had.

De familie Messi had enkele dagen eerder een telefoontje gekregen. 'Kom direct, en neem de jongen mee.' Ze hadden zo lang op deze dag gewacht en nu gebeurde alles ineens tegelijk. Ze hadden minder dan een week om zich op een reis naar Europa voor te bereiden.

Newell's had niets gehoord. Geen enkele coach, technisch directeur of speler van de club wist wat er aan de hand was. Leo noch zijn vader, die altijd met de carrière van zijn zoon bezig was, had iets tegen iemand willen zeggen. Het was voor hen niet moeilijk om hun eigen weg te volgen, discreet en gereserveerd als ze zijn.

Uit een soort voorgevoel wijdde de plaatselijke krant in Rosario, *La Capital*, een gehele pagina aan de jongen. De eerste. Het was 3 september 2000. 'Een heel bijzondere, kleine Leproos', luidde de kop. 'Leproos', *leproso* in het Spaans, is een geuzennaam die hij met zijn teamgenoten deelde bij de club die ooit, in de jaren twintig van de twintigste eeuw, een liefdadigheidswedstrijd had gespeeld om geld in te zamelen voor een leprozenkliniek. En daarnaast stond een foto van een lachende Leo, zijn hoofd een beetje schuin, in een NOB-shirt. Hij zal altijd een *leproso* zijn, een vurige supporter van Newell's, de club die 'alles' voor hem was in zijn jonge jaren, waar hij de titel had gewonnen in de leeftijdsklasse van zijn team, iets waar hij erg trots op was. En met zijn rustige stem (het was moeilijk om de jongen naar de camera te laten lachen) vertelde hij de journalist die hem had geïnterviewd enkele van zijn dromen. Hij wilde gymnastiekleraar worden. En natuurlijk in de eerste divisie spelen.

En tot het Argentijnse nationale jeugdelftal worden toegelaten. Het was

nog heel ver weg, maar ja, natuurlijk, het nationale elftal, een droom. Hij hield van kip. Zijn lievelingsboek? Ehm... de Bijbel. Het eerste wat bij hem opkwam. Hij is niet zo'n lezer. Als hij geen voetballer was geweest, welke andere sport zou hij dan hebben gekozen? Moet ik daar antwoord op geven? Ik weet het niet, handbal misschien. Maar ja, hij zag zichzelf als gymleraar. Het was het enige vak op school dat hij leuk vond. Hij kon wel gymleraar worden.

Het stond in de bijlage die gewijd was aan de *rojinegros* (de rood-zwarten, de kleur van het NOB-shirt). De tekst begon zo: 'Lionel Messi is een speler uit de tiende divisie en is de *'enganche'* [speler 'in het gat', spelverdelers] van het team. Als jongen is hij niet alleen een van de grootste beloften van de Leprosa Academy, hij heeft ook een geweldige toekomst voor zich, omdat hij, ondanks zijn geringe lengte, een, twee spelers kan passeren, dribbelen en scoren, maar boven alles heeft hij plezier met de bal.' *Gambeteaar* (dribbelen), *enganche*, de woorden, de concepten, allemaal erg Argentijns. Leo stond niet op de voorpagina van editie 97 van die bijlage. Die werd overgelaten aan Claudio Paris van het eerste team, die enkele dagen daarvoor had besloten dat hij bij de club zou blijven.

Een zwart-witkopie van het artikel vloog de Atlantische Oceaan over.

Jorge en zijn zoon Leo, en de vriend die met hen mee reisde naar de luchthaven Ezeiza, bespraken het artikel onderweg van Rosario naar Buenos Aires. De reis duurde ruim drie uur, maar voelde langer omdat ze over een kaarsrechte, saaie weg reden waar weinig meer te zien was dan golvend landschap en verkeerslichten. Leo zat achterin en stuurde naar buiten.

Het was 17 september 2000. Een zondag.

Alleen de mensen die het dichtst bij hen stonden en het hoofd van de school wisten dat ze vanuit Ezeiza naar Barcelona zouden vliegen.

Ze hadden een reis van vierentwintig uur voor de boeg.

'[De eerste reis] was leuk, omdat het een compleet nieuwe ervaring voor mij was. Ik had nog nooit gevlogen, nooit zo'n lange reis gemaakt en ik genoot ervan, tot het vliegtuig bewegingen begon te maken ...' (Leo Messi in *Revista Barça*).

Het geheugen doet soms rare dingen met je. In feite had het vliegtuig last van veel turbulentie. Toen de eerste maaltijd werd geserveerd, at Leo niet, maar hij sliep, uitgestrekt over drie stoelen. In zijn korte broek, met zijn magere, korte beentjes. Hij was misselijk, zijn maag brandde. Hij sliep onrustig en voelde zich beroerd.

Ronaldinho zorgde voor Messi alsof het zijn broer was. Dat had positieve en negatieve kanten.

Messi begreep niet waarom Frank Rijkaard hem niet vaker liet spelen. Later prees hij de Nederlandse coach voor de rustige manier waarmee hij hem in het eerste introduceerde.

Deel een

In Rosario

I

‘Afgeven, Leo!’ Maar dat deed hij nooit

Elke zondag: wie het laatst is, is een rot ei!

Altijd was Leo bij het huis van zijn grootmoeder Celia en speelde daar op een klein betonnen plaatsje voor het huis rondos (toros, of, in het Nederlands: lummelen) met zijn broers Rodrigo en Matías, al heette het toen geen rondos. Of ze speelden voettennis. Zijn neven, Maxi en Emanuel, waren er ook. Een paar jaar later zouden Claudio en Marcela, Leo's oom en tante, nog een derde zoon krijgen, Bruno.

Twee stenen dienden als doelpalen. Het ging erom wie het eerst zes doelpunten maakte. Het spel begon.

Leo's grootmoeder en haar dochters, Celia en Marcela, waren in de keuken bezig, waar ze pasta maakten met een rijk gevulde saus. Hun mannen, Jorge en Claudio, en zijn grootvader Antonio zaten gezellig te praten op de bank in de kleine, smalle eetkamer, of op de drempel, altijd een en al oor en oog voor de spelende kinderen. Kijk eens hoe hij de bal aanneemt, kijk eens hoe Emanuel met de bal dribbelt, Leo is nog zo klein en het is al zo moeilijk om hem van de bal te krijgen...

‘Goed zo, Maxi, goed zo!’ riep Jorge, die in de lagere teams van Newell's Old Boys had gespeeld tot hij was opgeroepen voor militaire dienst.

Etenstijd! De kinderen kwamen binnen, hongerig, maar eigenlijk wilden ze niet ophouden met hun spel.

Ze moesten allemaal handen wassen voor ze aan tafel gingen in het eenvoudige huis met twee slaapkamers waar niemand ooit weg wilde, en dat al honderden zondagen als ontmoetingsplaats diende voor de zwagers Claudio en Jorge, de zusters Celia en Marcela, en voor de neefjes die altijd wilden voetballen. Soms werd de bank gebruikt als bed voor een van de kleinkinderen, als er weer eens een wilde blijven slapen. Ze waren dol op hun grootmoeder Celia en dat was niet alleen vanwege haar heerlijke pasta, of rijst, waarvan altijd de

laatste restjes uit de pan werden geschraapt. Celia was zo'n grootmoeder die nooit nee kon zeggen tegen haar kleinkinderen.

Er werd altijd haastig gegeten. Alles was even heerlijk, maar de vijf kinderen vertrokken al snel weer, met de bal onder de arm en met de smaak van dulce de leche nog in de mond, naar het plein in het deel van de stad dat Bajada heette.

En daar maakten ze af wat ze waren begonnen, of ze begonnen een nieuw spel van een tegen zes. En weer gaven ze alles. Vier uur achter elkaar, soms langer.

Er waren nooit oneven potjes. Soms daagden de grotere jongens, Rodrigo, geboren in 1980, Maxi, uit 1984, en Matías, uit 1982, de kleinere uit: Leo, geboren in 1987, en Emanuel, uit 1988, die altijd de doelman was. Ze kregen allemaal evenveel schoppen, het ging er veel ruwer aan toe dan in het jeugdvoetbal. Veel ruwer. Leo en Emanuel moesten het meestal ontgelden, omdat de oudere jongens gefrustreerd waren. Vooral Leo. 'Matías, voorzichtig man!' riep Jorge dan.

En Leo rende achter de bal aan als een kip zonder kop, en als hij hem dan had, weigerde hij hem weer af te staan. Met kloppende aderen, zijn gezicht roder dan een tomaat – zo herinnert zijn oom Claudio zich hem. En wee je gebeente als hij verloor. Hij begon dan te huilen, kreeg een driftbui, en haalde uit naar iedereen die hem probeerde te troosten. Hij moest doorgaan tot hij had gewonnen.

'Het liep altijd verkeerd af, we vochten altijd. Ook als we wonnen, zat mijn broer me te pesten, omdat hij wist dat ik kwaad zou worden. Het eindigde altijd met ruzie en dan moest ik huilen en was ik woest,' zei Leo tegen het Argentijnse tijdschrift El Gráfico.

Vaak ging het tussen de buurten. Aan de zondagmiddagwedstrijden op het pleintje naast grootmoeders huis mocht iedereen meedoen. En het Messi/Cucittini-team verloor nooit. Matías legt uit: 'Eerst wilden ze niet tegen ons spelen, omdat Leo zo klein was, en Emanuel ook, en uiteindelijk feliciteerden ze hem. Leo was negen jaar oud en hij speelde tegen jongens van achttien, negentien jaar en ze konden hem niet stoppen.'

Is het gek dat er op zijn minst enkele voetballers uit deze getalenteerde familie voortkwamen?

Rodrigo werd op elfjarige leeftijd gecontracteerd bij de jeugd van Newell's, nadat hij eerst, net als alle Messi's, voor Grandoli had gespeeld. Hij was een spits met veel talent om te scoren, snel en behendig. Hij werd geselecteerd voor zijn leeftijdsgroep voor Rosario voor wedstrijden tussen steden. Leo vertelde het

verhaal over het vroege einde van de voetbalcarrière van zijn broer in Corriere della Sera: 'Ja, hij was erg goed. Jammer genoeg kreeg hij een auto-ongeluk, waarbij hij zijn scheen- en kuitbeen brak en als je in die tijd zoiets overkwam, was dat het einde van je carrière.' Dat, en misschien miste hij ook de vasthoudendheid om een prof te worden. Zijn passie, ontdekte hij, lag in de keuken. Hij wilde chef-kok worden.

Matías was een jaar lang verdediger in de lagere divisies van Newell's, tot hij besloot er niet mee door te gaan. Maar jaren later keerde hij terug naar het voetbal, en zijn laatste club was Club Atlético Empalme Central, die in de regionale competitie van Rosario meedeed en waar hij speelde tot hij 27 jaar oud was.

Maximiliano, 1 meter 65 lang en de oudste van de drie zoons van Marcela en Claudio, scoort regelmatig voor Esport Clube Vitoria in de Braziliaanse Serie A, nadat hij in Argentinië (bij San Lorenzo de Almagro), Paraguay, Mexico en bij de Braziliaanse club Flamengo voetbalde. In de eerste training bij zijn eerste Paraguayaanse club, Libertad, liep hij een schedelbreuk op. Maar hij is een harde. En hij keerde terug in het voetbal. De dag na de te vroege geboorte van zijn dochter Valentina, die haar eerste dagen in de couveuse doorbracht, scoorde hij voor Fla. Diezelfde avond scoorde Messi een hattrick voor Barcelona tegen Valencia en droeg de drie goals op aan Valen.

Emanuel, uit Rosario, net als alle jongens als kind onafscheidelijk van Leo, met wie hij ook samen bij Grandoli voetbalde, begon als keeper en speelde een jaar bij Newell's voor hij de stap naar Europa zette. Nu is hij een linkerflankspeler. Hij kwam in 2008 naar Duitsland en speelde bij de reserves van de Münchense club TSV 1860; het jaar daarna zat hij in het eerste elftal. Hij speelde ook in de Spaanse tweede divisie in Girona. Hij is nu 1 meter 77 lang en speelt voor Club Olimpia in de hoogste competitie van Paraguay. Hij zou ooit graag nog voor de Ñuls (zoals Argentijnen de Newell's Old Boys noemen) spelen met Maxi en Leo.

Bruno is in 1996 geboren en heeft de eerste straatvoetbalwedstrijdjes moeten missen, maar hij heeft genoeg met andere jongens op straat gevoetbald en was een van de grote beloften van de in Rosario spelende club Renato Cesarini, die ook Fernando Redondo en Santi Solari voortbracht, de zoon van een van de oprichters van de club. Hij lijkt veel op Leo en speelt ook net als hij: de manier waarop hij rent, de bal aanneemt, zelfs hoe hij juicht na een goal. Maar je moet altijd oppassen met vergelijkingen. Nu schrijft hij op zijn Facebookpagina en zijn Twitteraccount: 'Het leven is niet hetzelfde zonder voetbal' (februari 2012). Hij had het allemaal achter zich gelaten, maar pro-

beert nu weer aan boord te komen van de hogesnelheidstrein die voetbal heet.

Leo vertrok naar Barcelona toen hij nog maar net dertien jaar was en dus werden de maaltijden die hij met zijn neven deelde steeds zeldzamer. Het straatvoetbal werd iets van het verleden. De jongens werden groot en het leven kwam tussenbeide. Maar iets van het kind bleef in hen achter, zoals bij ons allemaal.

Celia, Leo's grootmoeder, overleed toen hij tien was.

Een rivier, de meanderende Paraná, het Monumento Nacional a la Bandera, het Monument voor de Nationale Vlag, twee grote clubs. En de mensen, vooral de mensen. Dat is Rosario voor de bezoeker.

Wat is Rosario voor plaats?

Rosario ligt driehonderd kilometer van de hoofdstad Buenos Aires, ongeveer drie uur over een weg die kaarsrecht loopt, dwars door een enorme vallei. Er ligt maar weinig tussen de twee steden. Ver weg van de drukte, schijnbaar geïsoleerd, een trotse kleine stad (de mensen behoren niet tot de provincie Santa Fe, beweren ze, maar het zijn Rosarinos). Hun plaatselijke derby is de Leprozen tegen de Schoften, Newell's Old Boys tegen Rosario Central, de ene helft van de bevolking tegen de andere helft, 'de meest gepassioneerde wedstrijd van allemaal,' zegt iedereen die je het vraagt, al vergeten de meesten liever dat passie soms omslaat in geweld.

Leo is een *leproso*. De spelers van Newell's worden zo genoemd omdat zij een eeuw geleden samen met Rosario Central werden uitgenodigd om deel te nemen aan een liefdadigheidswedstrijd ten bate van een leprakliniek. Newell's deed mee, Rosario Central weigerde. Sinds die dag heten de rivalen van Newell's de *canallas* (schoften).

Als je over de snelweg vanuit Buenos Aires aankomt, moet je de afslag nemen naar de ringweg, een grote C die aan de linkerkant wordt geflankeerd door een terrein met golfplaten hutjes in de kleuren van Rosario Central, die je vertellen dat je de stad van de *canallas* binnengaat. Dit wordt al snel bevestigd, net als het tegendeel: nee, nee, 'dit is de stad van de *leprosos*' staat er op andere muren gekalkt in het rood en zwart van Newell's Old Boys. De statistieken en de graffiti zijn het niet met elkaar eens. Die golfplaten hutjes, waarin talloze gezinnen wonen aan de rand van Rosario, hebben ramen die uitkijken op de snelweg. Het is er arm, de wegen zijn onverhard en de mensen rijden er zonder helm op motorfietsen. Oude motorfietsen, maar geen vintage. Later maakt de armoede plaats voor fabrieken en grote gebouwen. Elke automobilist lijkt het land-

schap te bewonderen of op iets anders te letten, want geen van hen laat zich iets gelegen liggen aan verkeersborden of markeringen. Dat moet het zijn, of verkeersborden zijn alleen neergezet om je vooruitgang te remmen, zoals sommige Argentijnen zeggen.

Voor je aan het eind van de snelweg komt, tekent zich het silhouet af van een mooie stad, met wolkenkrabbers in verschillende grootten; er verschijnen bomen langs de weg en opeens zie je een reusachtige moderne fabriek, compleet met van die labyrintachtige buizen aan de buitenkant die het landschap een vreemde, industriële schoonheid verlenen. De fabriek wordt gevoed door de rivier de Paraná, en dit is de eerste keer dat deze belangrijke rivier, die zijn vruchtbare alluviale bodemstoffen meevoert, in beeld komt. Hij is een eeuwenoude bron van rijkdom. Na de bomen en de fabriek rijd je de stad binnen door een recent aangelegd park, voor de huizen van twee verdiepingen het landschap aan beide zijden beginnen te vullen. De ringweg verandert in een brede laan, geflankeerd door het silhouet van een stad, hoog, statig, oud.

Uit Rosario, de toegang tot de pampa's, een dorp dat zich voordeed als een stad, kwamen mensen vandaan als Che Guevara, de zanger Fito Paéz, de cartoonist en schrijver Roberto 'el Negro' Fontanarrosa en voetbalhelden als Marcelo Bielsa en César Luis Menotti, en daagden de gevestigde orde uit. Hier vestigden zich duizenden en duizenden Europese immigranten. En er werden ook andere bekende Argentijnse symbolen geboren: hier werd de blauw-witte vlag van Argentinië voor het eerst gehesen, in 1812 ontworpen om ze te onderscheiden van de Spaanse troepen tegen wie ze vochten.

Aan de weg naar het centrum van de stad ligt het Onafhankelijkheids-park, door journalist Eduardo van der Kooy omschreven als 'waar de stad zijn eigen stijl en persoonlijkheid begint te bepalen'. In het park begint de elegante Boulevard Orono, die eruitziet als een ansichtkaart van Parijs. Begraven tussen deze massa van volgroeide bomen en gebladerte ligt Newell's stadion.' De straten worden smal en op de kruispunten – waarvan er veel zijn – weet je nooit zeker wie er voorrang heeft: het lijkt erop dat dat de eerste is die er aankomt. De witte muren zijn grijs geworden en de cafés hebben hoge plafonds, grote ramen en kleine tafeltjes. Binnen brengen de mannen de tijd door met naar de meisjes kijken, terwijl de dames, inclusief de oudere, ervan houden om de lichamen van jonge mannen te bewonderen, die er allemaal fit genoeg uitzien om voetballer te zijn.

Tijdens de kwalificatiewedstrijd voor het WK in Brazilië 2014 tegen Venezuela scoort Messi uit een penalty. Zijn status is in Argentinië inmiddels onomstreden.

De erkenning voor zijn fantastische prestaties. Maar Messi vindt de gewonnen titels voor zijn club belangrijker.

Over de auteur

Guillem Balague is medewerker van Sky Sports bij uitzendingen van wedstrijden in de Spaanse competitie. Hij doet live verslag tijdens wedstrijden en is als commentator te zien in *Revista de La Liga*, een programma dat wekelijks de wedstrijden bespreekt. Tevens is hij correspondent in Engeland voor het Spaanse sportmagazine *AS*, en *El Larguero*, met 1,5 miljoen luisteraars Spanjes populairste sportprogramma op de radio. Hij publiceert regelmatig in het tijdschrift *twentyfour7*, *Bleach Report* en in *Champions*-magazine, waar hij een vaste column over internationaal voetbal heeft.

Balague schreef eerder het in Engeland zeer succesvolle *A Season on the Brink*, een insideverhaal over Liverpool FC dat in seizoen 2004-2005 de Champions League won. In 2012 verscheen zijn biografie over Pep Guardiola, waarvan in Nederland meer dan 10.000 exemplaren werden verkocht.

**‘Ooit kan ik tegen mijn kleinkinderen
zeggen dat ik de trainer van Messi was.’**

Pep Guardiola

**‘Ik heb de speler gezien die mijn plaats
in het Argentijnse voetbal zal erven,
zijn naam is Messi.’**

Diego Maradona

Als Lionel Messi aan de bal is, gebeurt er iets magisch. En met gevolg: hij scoorde vele records en heeft een uitpuilende prijzenkast, met onder andere vier Gouden Ballen voor beste voetballer.

Messi's opkomst was razendsnel. De jonge Argentijn werd gescout door FC Barcelona en op 16-jarige leeftijd schreef hij geschiedenis door als jongste voetballer van deze club een doelpunt in de competitie te maken.

Barcelona-trainer Frank Rijkaard liet Messi debuteren in de Primera División. Onder Pep Guardiola kwam Messi werkelijk tot bloei. Hij werd topscorer voor Barcelona in de competitie. Alleen al in het kalenderjaar 2012 maakte hij 91 doelpunten.

Guillem Balague dringt in dit boek diep door tot de kern van Lionel Messi. Daarvoor voerde hij vele gesprekken met zijn familieleden, zijn trainers en medespelers. Balague onderzocht en beschrijft de invloed van Frank Rijkaard, Henk ten Cate, Pep Guardiola en Ronaldinho op Messi's persoonlijke en professionele groei. Dit is het meest complete, inzichtelijke en meeslepende boek over Lionel Messi.

ISBN 978 90 439 1642 4

9 789043 916424

www.kosmosuitgevers.nl

KOSMOS

NUR 491

Kosmos Uitgevers, Utrecht/Antwerpen